

تاریخ: ۱۳۹۹/۱۲/۱۷

شماره: ۷/۲۴/۱۶۰۴۵

پیوست: دارد

اتاق اصناف ایران
IRAN CHAMBER OF GUILDS

(سال جهش تولید)

رؤسای محترم اتاق های اصناف سراسر کشور

موضوع: آشنایی با تغییرات و الزامات جدید قانون اصلاح صدور چک

سلام علیکم

احتراماً، با عنایت به تغییر قانون صدور چک به پیوست فایل فشرده آشنایی با تغییرات و الزامات جدید قانون چک ارسالی می گردد. مقتضی است برنامه ریزی شایسته جهت اطلاع رسانی و بهره برداری توسط کلیه تشکل های زیرمجموعه و کارفرمایان صنفی صورت پذیرد.

اتاق اصناف مرکز استان فارس

« اتوماسیون اداری »

شماره: ۱۱۰۹/۱۱۹۴۸

تاریخ: ۹۹/۱۲/۲۰

محمدباقر مجتبابی

دبیر کل اتاق اصناف ایران

حسابها

اصول و آدابها

مجموع اقدامات

۹۹/۱۲/۱۹

۹۹/۱۲/۱۹

رونوشت:

جناب آقای دکتر ممبینی رئیس محترم اتاق اصناف ایران جهت استحضار.

جناب آقای فضلای سرپرست محترم روابط عمومی جهت درج در سایت و اطلاع رسانی عمومی.

سرکار خانم صنیعی کارشناس محترم آموزش جهت اطلاع.

اقدام کننده: خاتم نصیرزاده

تهران، خیابان قائم مقام فراهانی میدان شعاع، اول خیابان گلریز پلک ۱
مندوق پستی: ۱۷۳-۱۵۷۱۵ کد پستی: ۱۵۸۹۶۳۳۱۱۱

www.iran-chamber.org

۸۸۳۴۵۹۶۱-۹

تلفن:

۸۸۳۴۵۹۷۶

دورنگار:

سایته

تغییرات در زیرساخت‌های صدور، پذیرش، پرداش و تبادل چک‌ها

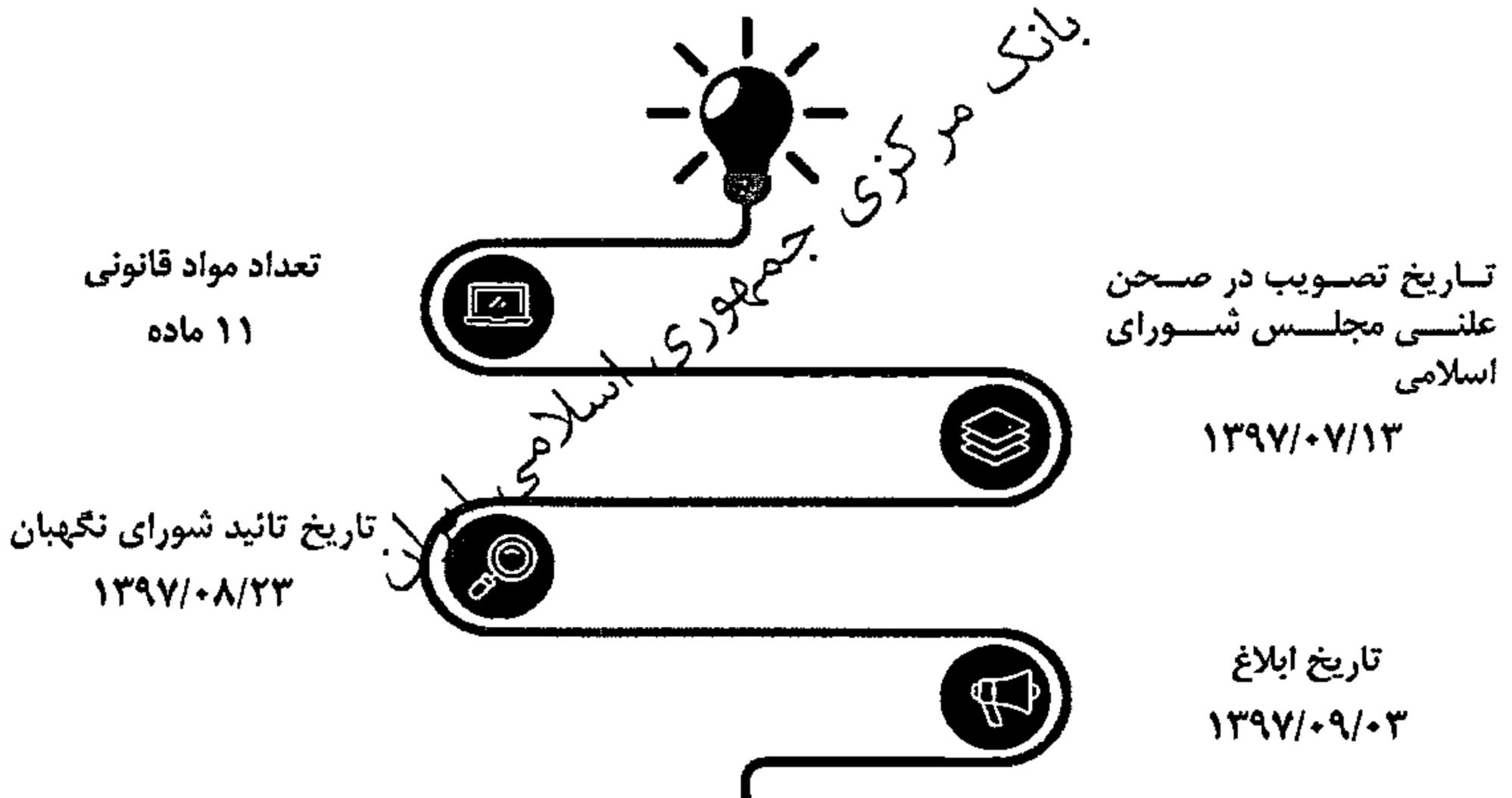
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره نظام‌های پرداخت
بهمن ۱۳۹۹

فهرست مطالب

- ✓ تاریخچه قانون اصلاح قانون صدور چک
- ✓ مفاد و مهلت‌های تعیین شده در قانون اصلاح قانون صدور چک
- ✓ اقدامات حوزه فناوری اطلاعات در اجرای قانون اصلاح قانون صدور چک
- ✓ شمای کلی ارتباطات سامانه‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- ✓ نکات و ملاحظات

قانون اصلاح قانون صدور چک

مفاد قانونی و مهلت‌های مقرر

	<p>تبصره ۲ ماده ۶ ابلاغ ضوابط چک موردی</p>		<p>ماده ۲۱ مکرر ایجاد امکان استعلام آخرین وضعیت صادرکننده چک (سقف اعتبار مجاز، سابقه چک برگشتی در سه سال اخیر و میزان تکلیفات چک‌های تسویه نشده) <u>(استعلام صیاد)</u></p>		<p>ماده ۱ ماده ۲۱ مکرر کلیه چک‌ها در سامانه ۱۰۰/ست صدور و آخرین مهلت از ابتدای ۱۴۰۰</p>
<p>۱۳۹۸/۰۹/۲۱</p>	<p>۱۳۹۸/۰۹/۲۱</p>	<p>۱۳۹۹/۰۹/۲۱</p>	<p>۱۳۹۹/۰۹/۲۱</p>	<p>۱۳۹۹/۰۹/۲۱</p>	<p>۱۳۹۹/۰۹/۲۱</p>
<p>تبصره ماده ۱ ابلاغ قوانین و مقررات مرتبط با چک دیجیتال سوی بانک مرکزی</p>		<p>ماده ۲۱ مکرر جلوگیری از تخصیص دسته چک، صدور چک جدید و استفاده از چک موردی برای افراد ورشکسته، معسر از پرداخت محکوم‌به با دارای چک برگشتی رفع سوء اثر نشده <u>(صیاد ۲ - صیاد (پیچک))</u></p>		<p>ماده ۲۱ مکرر محدودیت صدور برگ چک به میزان اختلاف سقف اعتبار مجاز و تمهیدات چک‌های تسویه نشده <u>(صیاد (پیچک))</u></p>	

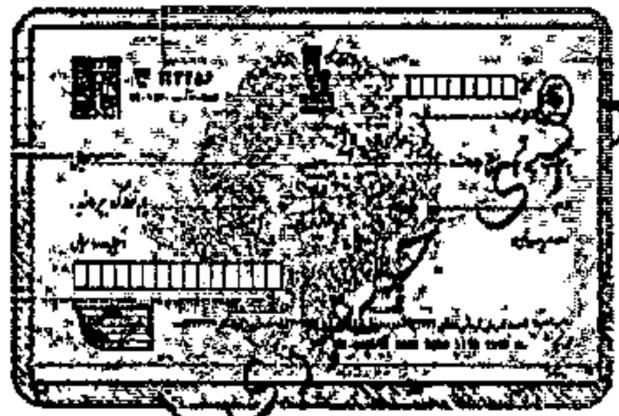

سامانه‌های طرح تحول چک

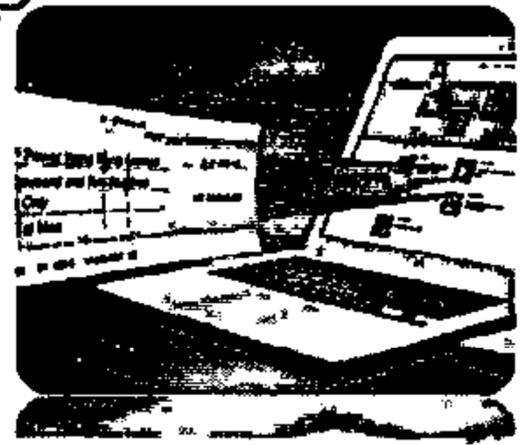
بانک

سامانه استعلام صیاد

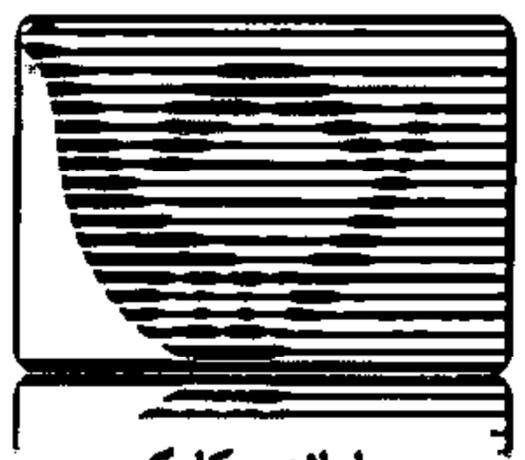
سامانه صیاد ۲

چک دیجیتال

سامانه صیاد (پیچک)

سامانه چکاوک

اقدامات حوزه فناوری اطلاعات بانک مرکزی

بانک مرکزی

ابلاغ الزامات صدور و پردازش چک دیجیتال (نامه شماره ۱۹/۷۲۷۶۳ مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۱۹)
راهاندازی زیرساخت امضای همراه
اعمال تغییرات در زیرساخت سیاد جهت صدور چک دیجیتال
اعمال تغییرات در زیرساخت چکاوک جهت پردازش چک دیجیتال

راهاندازی زیرساخت ثبت نقل و انتقالات چک براساس ماده ۲۱ مکرر تحت عنوان سیاد (پیچک)
ابلاغ مستندات فنی و اجرایی پیچک (نامه شماره ۷۲۷۶۳/۹۹ مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۱۹)
اعمال کنترل‌های مربوط به صدور چک توسط صادرکننده دارای محدودیت‌های قانونی (سابقه چک برگشتی، معسر و...) از طریق پیچک
اعمال محدودیت‌های مربوط به صدور چک بیش از سقف اعتبار مجاز از طریق پیچک

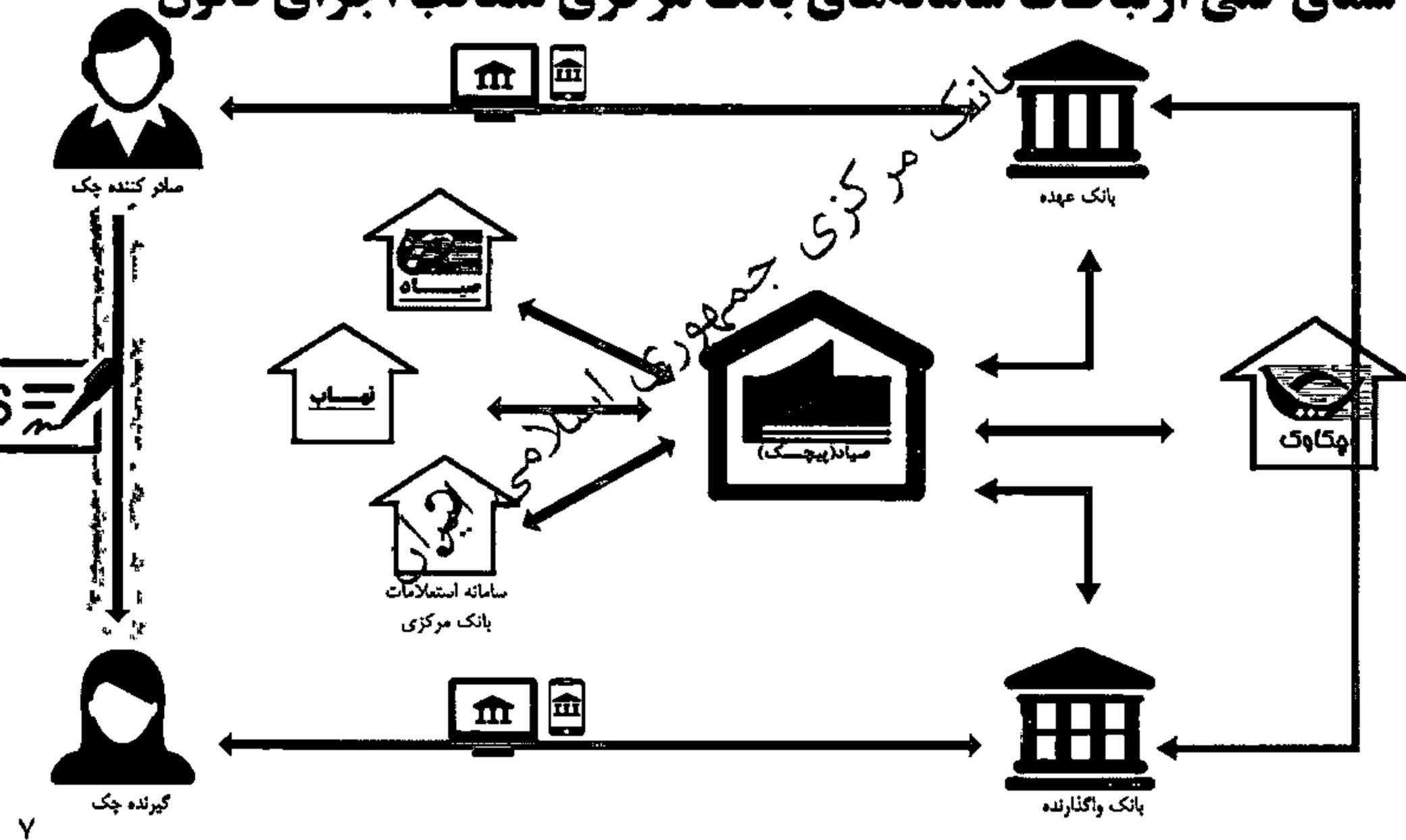
ابلاغ مستند فنی نسخه جدید سامانه سیاد (نامه شماره ۹۹/۱۳۸۰۶۶ مورخ ۱۳۹۹/۰۵/۰۶)
اعمال کنترل‌های مربوط به تخصیص دسته چک به اشخاص دارای سابقه چک برگشتی، معسر و محکوم به براساس ماده ۲۱ مکرر
توسعه زیرساخت استعلامی سیاد براساس مفاد ماده ۲۱ مکرر (اعلام سابقه چک برگشتی، تعداد چک‌های تسویه نشده، سقف اعتبار متقاضی،
فراهم شدن امکان صدور چک تضمینی از طریق سیاد

ابلاغ مستند فنی نسخه جدید سامانه چکاوک (نامه شماره ۹۹/۲۱۵۱۱۸ مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۳)
اعمال کنترل‌های پرداخت چک براساس استعلام از پیچک طبق مبلغ، تاریخ و هویت ذی‌نفع نهایی چک
فراهم شدن امکان پردازش چک تضمینی در کانال مجزا
فراهم شدن امکان گردش اطلاعات شناسه چک برگشتی در سامانه چکاوک

جمهوری اسلامی ایران

شمای کلی ارتباطات سامانه‌های بانک مرکزی متعاقب اجرای قانون

فرایند صدور چک

(۱) درخواست ثبت چک در تعامل با بانک عهده:

- تعیین اقلام چک توسط صادرکننده: شناسه صیاد - سری و سریال - تاریخ - مبلغ - کد شناسائی گیرنده
- استعلام مشخصات گیرنده (از نهاب یا ...) توسط بانک
- کنترل نام گیرنده و ارسال اطلاعات توسط صادرکننده

(۲) انجام کنترل های تاریخ چک، صحت شناسه صیاد و دریافت اعتبار و عدم چک برگشتی با استعلام از صیاد، داشتن مانده معتبار کافی، نداشتن چک برگشتی، حیات صادر کننده و گیرنده با استعلام از نهاب

صاحب حساب (صادرکننده چک)

(۵) نمایش نتیجه

بانک عهده

(۲) ارسال مشخصات چک

(۴) ارسال پاسخ

ثبت درخواست صدور چک و قرار دادن وقت آن در کارتابل گیرنده چک

صیاد (پیچک)

(۸) دریافت دریاقت

(۶) اطلاع رسانی مشخصات چک

(۹) اعلام تائید

(۷) انجام استعلام و کنترل مشخصات

(۱۱) - کنترل اقلام دریافتی با مشخصات چک (جهت اطمینان از ویرایش نشدن) - کنترل وضعیت چک نسبت به وقت (باشد)

- ثبت نتیجه تائید و قرار دادن قطعی در کارتابل گیرنده چک

(۱۲) ارسال پاسخ

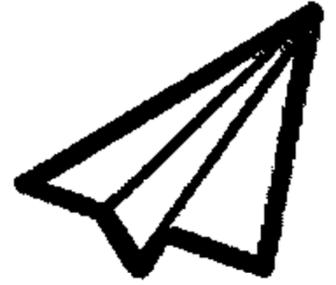
(۱۰) ارسال تائید مشتری به همراه اقلام دریافت شده در گام ۷

(۱۳) نمایش نتیجه

بانک مشتری

گیرنده چک

نکات و ملاحظات

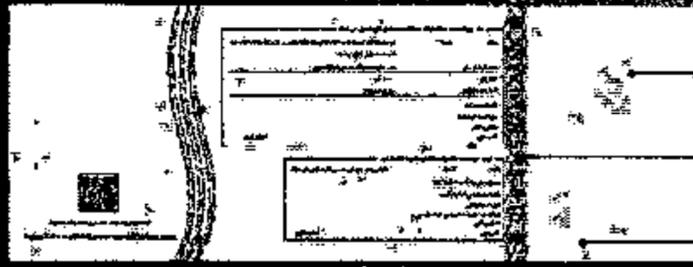
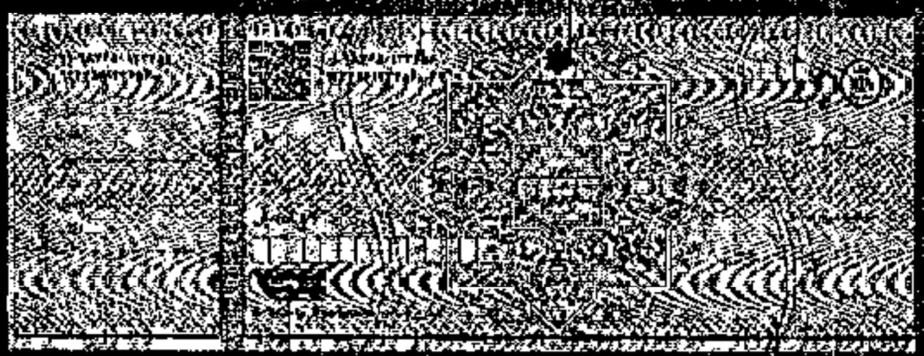

صدر دفترچه استاندارد دست چک صیاد
انگام انشیری اختصاصی بانک

طرح جدید چک

بازر

- ۱- ابلاغ بروشور امنیتی طرح چک جدید (نامو شوکاره ۹۹/۳۵۴۹۳۸ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۰۶)
- ۲- تعبیه عبارت تاکیدی مبنی بر ثبت، تائید و انتقال چک در سامانه صیاد
- ۳- اختصاص فضای مناسب جهت درج تاریخ اعتبار
- ۴- چاپ بارکد دوبعدی (نسخه ۰۱) در قسمت فوقانی چک
- ۵- ایجاد بارکد دوبعدی در ظهر چک جهت سهولت دسترسی به سامانه استعلام وضعیت اعتباری صادرکننده چک

صدور و توزیع چک‌های جدید از فروردین ماه و ممنوعیت توزیع چک قدیمی از زمان مزبور

عدم امکان صدور چک‌های جدید در وجه حامل

ظهور نویسی چک‌های جدید در سامانه صیاد (پیچک)

کنترل و حصول اطمینان از ثبت چک در سامانه (پیچک) در زمان نقد کردن چک و تطبیق اطلاعات تاریخ، مبلغ و هویت گیرنده توسط شعبه

عدم پرداخت وجه چک جدید در صورت عدم ثبت در سامانه صیاد (پیچک)

کنترل برگشت ۸۰ درصد از برگه چک‌ها در زمان ارسال درخواست به سامانه صیاد بر اساس ماده ۶ دستورالعمل ماده ۶ اصلاحی قانون صدور چک - بخشنامه شماره ۹۹/۳۳۱۴۲۹ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۱۶

بنیادی
مربوط
بنیادی
بنیادی
بنیادی
بنیادی

پرسش و پاسخ

سرویس‌های قابل استفاده در سامانه صیاد (پیچک)

اداره نظام‌های پرداخت

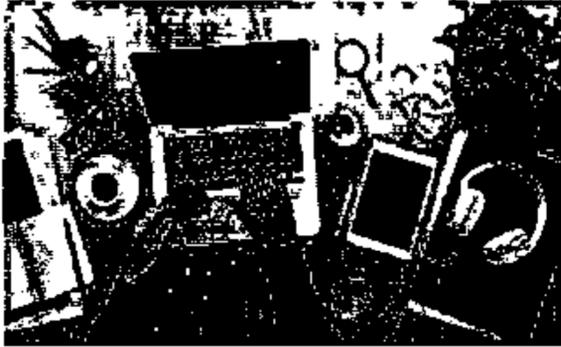
بهمن ۱۳۹۹

فهرست مطالب

بانک

✓ انواع سرویس‌های سامانه پیام (پیچک):

✓ سرویس‌های قابل استفاده عموم مشتریان شبکه بانکی

✓ سرویس‌های قابل استفاده در شعب

جمهوری اسلامی ایران

سرویس‌های قابل استفاده عموم مشتریان شبکه بانکی

۱- سرویس ثبت چک

۲- سرویس استعلام چک توسط دارنده (ذی نفع)

۳- سرویس تایید چک توسط گیرنده

۴- سرویس انتقال چک

۵- سرویس استعلام چک توسط صادر کننده

۶- سرویس استعلام وضعیت انتقال (چک‌های دارای چند ذی نفع)

۷- سرویس استعلام وضعیت اعتباری صادر کننده چک

فرایند صدور چک

(۱) درخواست ثبت چک در تعامل با بانک عهده:

- تعیین اقلام چک توسط صادرکننده: شناسه صیاد - سری و سریال - تاریخ - مبلغ - کد شناسائی گیرنده
- استعلام مشخصات گیرنده (از نهاد)
- کنترل نام گیرنده و ارسال اطلاعات توسط صادرکننده

انجام کنترل های تاریخ چک، صحت سه صیاد و دریافت اعتبار و عدم چک شستی با استعلام از صیاد، داشتن مانده پار کافی، نداشتن چک برگشتی، حیات ر کننده و گیرنده با استعلام از نهاد

صاحب حساب (صادرکننده چک)

(۵) نمایش نتیجه

بانک عهده

(۲) ارسال مشخصات چک

(۴) ارسال پاسخ

درخواست صدور چک و قرار دادن آن در کارتابل گیرنده چک

صیاد (بیچک)

(۶) اطلاع رسانی مشخصات چک
(۸) دریافت

اعلام تائید انجام استعلام و کنترل مشخصات

جمهوری اسلامی

(۹) کنترل اقلام دریافتی با مشخصات چک (جهت اطمینان از رایش نشدن) کنترل وضعیت چک نسبت به وقت ثبت نتیجه تایید و قرار دادن نامی در کارتابل گیرنده چک

(۱۲) ارسال پاسخ

(۱۰) ارسال تائید مشتری به همراه اقلام دریافت شده در گام ۷

(۱۳) نمایش نتیجه

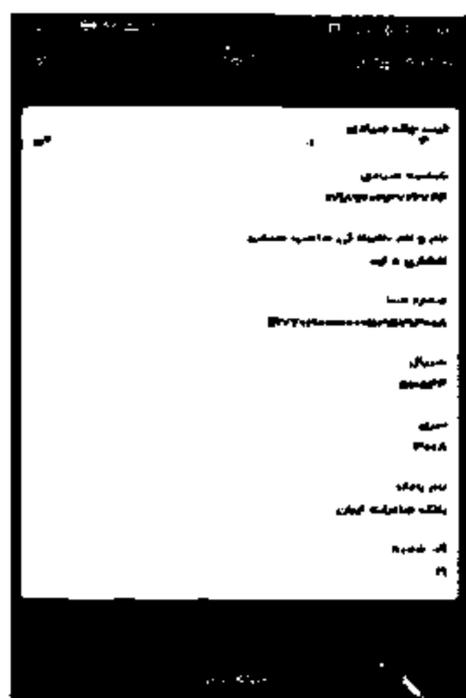
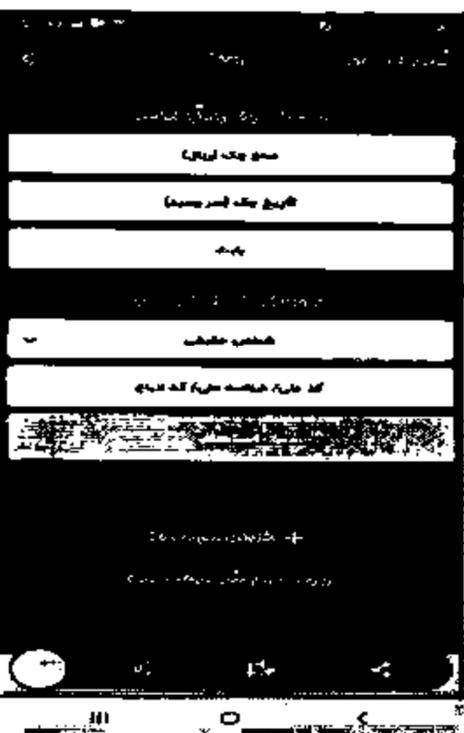
بانک مشتری

گیرنده چک

سرویس‌های در دسترس عموم - ثبت چک

✓ صادر کننده چک پس از توافق با گیرنده و تعیین

اقدام برگه چک، لازم است مشخصات چک را در

سامانه صیاد (پیچک) ثبت نماید (برای این منظور،

شخص یاد شده می‌تواند از طریق درگاه‌های نوین

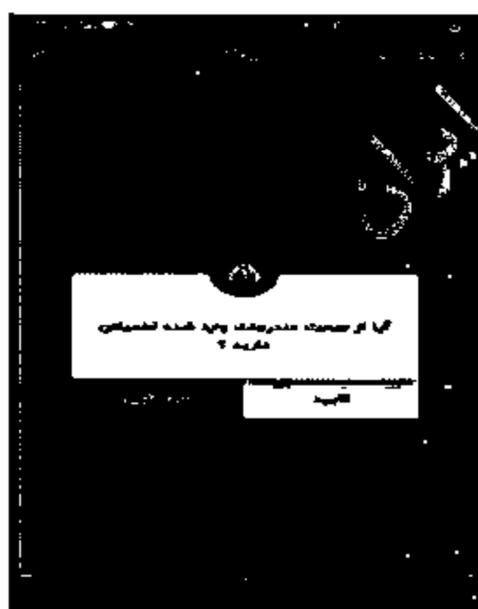
بانک خود و یا برنامه‌های موبایلی ارائه دهنده

خدمت یاد شده (قابل دسترس در وب سایت شرکت

شاپرک) و حتی مراجعه حضوری به شعبه (الزاماً

بانک صادرکننده دسته چک) خدمت فوق را دریافت

نماید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی

سرویس‌های در دسترس عموم - سرویس استعلام و قایید (رد) چک توسط گیرنده (ذی نفع)

✓ گیرنده چک پیش از اتمام معامله و در هنگام دریافت برگه چک، ابتدایاً به وارد نمودن شناسه صیادی و شناسه هویتی خود (کد ملی، شناسه ملی یا کد فراگیر اتباع خارجی)، ابتدایاً مندرج در چک را استعلام نموده و در صورت صحت و مطابقت آن با برگه چک، اقدام به تایید می نماید.

تایید یا رد چک

مشافری مدلسی که برگ چک را دریافت نکرده اید، از تایید چک خودداری فرمائید.

اطلاعات چک

شماره سریال چک	۰۲۸۰۳۵۴
شماره شما	IR0530190000000103012061006
مبلغ چک	۵۵
تاریخ چک	۱۳۹۹/۱۰/۲۰
شرح	تسویه
کد بانک	۱۹
کد شعبه	۱۹۰۲۹۰۱
اطلاعات دریافت کنندگان	
نام و نام خانوادگی	
کد ملی	۰۰۷۸۱۱۲۲۲

بازرسی

تایید یا رد

تایید یا رد چک

مدم تایید اطلاعات چک

لطفا دلیل عدم تایید اطلاعات چک را مشخص کنید

- عدم تطابق ذینفعان
- عدم تطابق مبلغ
- عدم تطابق تاریخ
- عدم تطابق سایر اطلاعات مندرج بر روی چک
- لغو معامله
- تصمیم به بودت چک
- محدودش بودن اطلاعات چک

تایید یا رد چک

سرویس‌های در دسترس عموم - سرویس استعلام وضعیت انتقال چک

شماره پرسنال	۰۷۷۶۶۸۲
کد چک	۱۳
کد شعبه	۱۳۰۶۸۳
دبیرخانه چک	
ا.ت.صدی	۰۰۷۳۳۷۵۶۶
برای انتقال اعلام وضعیت استعلام	
در فشاری	۰۰۷۸۱۶۶۳۳
برای انتقال اعلام وضعیت استعلام	
این سامانه توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	
۰۴۸۰۰۶۰۵۶۶	
برای انتقال اعلام وضعیت استعلام	

✓ در خصوص انتقال چک‌هایی که ذی‌نفع مشترک (چک صادر شده در وجه چندین ذی‌نفع) دارند، هر یک از ذی‌نفعان این امکان را خواهند داشت تا مشخصات انتقال چک را از طریق درگاه ارائه شده توسط بانک خود، استعلام نمایند.

✓ جهت اطلاع هر یک از ذی‌نفعان از مشخصات ثبت شده و وضعیت تائید سایر ذی‌نفعان از انتقال چک هر یک از آنان می‌توانند با انجام استعلام از داده‌های ثبت شده انتقال چک مطلع شوند.

✓ اهم ورودی‌های سرویس:

- کد شناسایی دارنده، شناسه صیاد

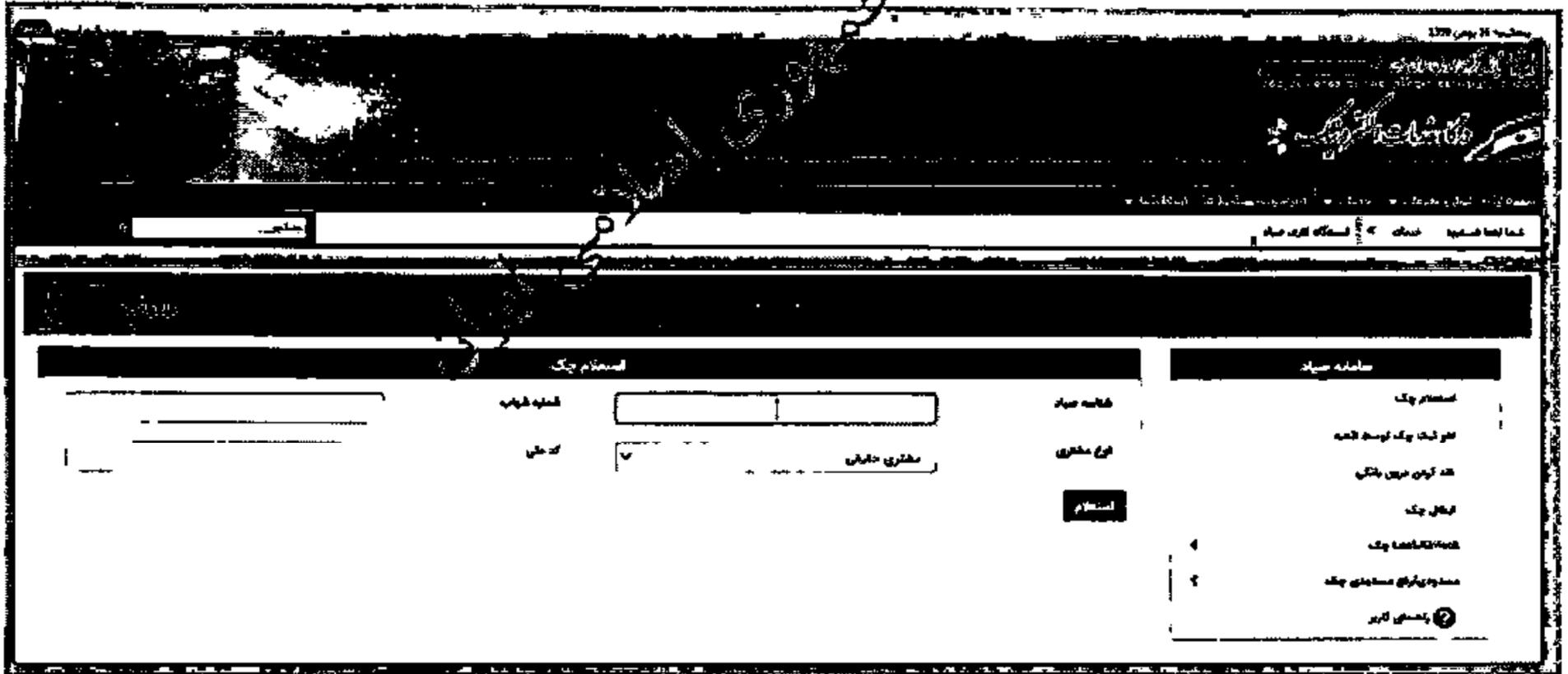
✓ اهم خروجی‌های سرویس:

- مبلغ، تاریخ سررسید، نوع چک، وضعیت چک، وضعیت ضمانت، وضعیت مسدودی، وضعیت قفل‌شدن، لیست دارندگان چک به همراه آخرین وضعیت رد یا تایید توسط آنان و همچنین تاریخ آخرین رد یا تایید توسط هر یک از ذی‌نفعان

اسلامی

سرویس‌های قابل استفاده در شعب - سرویس اعلام چک

- ✓ پیش از اجرای برخی از فرآیندها و در شرایطی که عامل فرآیند (بانک، مشتری) نیاز به اطلاع از مشخصات چک و وضعیت مالکیت آن دارد از این سرویس استفاده می‌شود.
- ✓ این سرویس علاوه بر ارائه در سامانه‌های متمرکز بانکداری بانک‌ها، از طریق درگاه خدمات الکترونیک بانک مرکزی نیز به کاربران شعب ارائه می‌گردد.

The screenshot shows the 'اعلام چک' (Check Declaration) service interface. It includes a search bar at the top, a navigation menu, and a main content area with two columns: 'استعلام چک' (Check Inquiry) and 'سامانه پیام' (Message System). The 'استعلام چک' section contains input fields for 'شماره چک' (Check Number), 'نوع چک' (Check Type), and 'مشاری دارای' (Check Issued To), along with an 'استعلام' (Inquire) button. The 'سامانه پیام' section lists various services like 'استعلام چک', 'فرآیند چک توسط شعبه', 'درگاه ورود به بانک', 'درگاه چک', 'سامانه اعلام چک', 'مشاری برای اعلام چک', and 'پشتیبانی کاربر'.

سرویس‌های قابل استفاده در شعب - سرویس لغو ثبت چک توسط شعبه

✓ در صورت به اتمام نرسیدن معامله (تحت هر شرایطی) و در اختیار داشتن برگ چک توسط صادرکننده، وی می‌تواند (الزاماً) با مراجعه به یکی از شعب بانک عهده، «درخواست لغو ثبت» را ارائه نموده و پس از اعمال اصلاحات مورد نیاز بر برگ چک، داده جدید چک را نیز با استفاده از سرویس ثبت چک مجدداً ثبت نماید.

✓ این سرویس علاوه بر ارائه در سامانه‌های متمرکز بانکداری بانک‌ها، از طریق درگاه خدمات الکترونیک بانک مرکزی نیز به کاربران شعب ارائه می‌گردد.

The screenshot shows a web interface for the National Bank of Iran. The main content area contains a form titled 'درخواست لغو ثبت چک' (Request for Check Cancellation). The form has several input fields: 'نام شعبه' (Branch Name), 'شماره چک' (Check Number), 'مبلغ چک' (Check Amount), and 'دلیل لغو ثبت' (Reason for Cancellation). There are also two checkboxes: 'درخواست لغو ثبت چک' (Request Cancellation) and 'درخواست صدور مجدد چک' (Request Re-issuance). A large handwritten signature 'مهری' is written across the form. On the right side, there is a sidebar with a list of services: 'سرویس‌های قابل استفاده در شعب' (Services available in branches), including 'ثبت چک' (Check Registration), 'لغو ثبت چک' (Check Cancellation), 'صدور مجدد چک' (Check Re-issuance), 'تغییر مبلغ چک' (Check Amount Change), 'تغییر تاریخ چک' (Check Date Change), 'تغییر نام شعبه' (Branch Name Change), and 'تغییر نام حساب' (Account Name Change). The top of the page shows the bank's logo and name in Persian.

سرویس‌های قابل استفاده در شعب - سرویس نقد کردن بین بانکی توسط شعبه

✓ گام ابتدایی در فرآیند نقد کردن (اعم از بین بانکی و درون بانکی) اجرای فرآیند «قفل نمودن» چک، با هدف جلوگیری از اجرای عملیاتی دیگر بر چک است. پس از اقدام یاد شده (Locking) کاربر شعبه پیام مورد نيلز کسامانه چکاوک را تهیه کرده و در اختیار آن قرار می‌دهد.

مرکزی جمهوری اسلامی ایران

سرویس‌های قابل استفاده در شعب - سرویس نقد کردن درون بانکی توسط شعبه

- ✓ در صورتی که موعد سررسید چک باشد و از بانک صادر کننده چک اقدام به نقد کردن چک شود از این سرویس استفاده خواهد شد.
- ✓ متناظر بودن کد بانک ارسال کننده درخواست و نیز کد بانک ثبت شده در اطلاعات چک در سامانه (پیچک) کنترل می شود.
- ✓ پیش از فراخوانی این سرویس، مقتضی است بانک بر اساس موجودی حساب عهده، وجه چک یا بخشی از آن را بلاک کرده و وضعیت نهائی نقد کردن را تشخیص داده باشد.
- ✓ بر اساس درخواست مشتری مبنی بر برگشت زدن یا عدم برگشت چک، و همچنین مقداردهی کاربر شعبه در فیلدی که با عنوان «نتیجه تراکنش بانکی» مشخص گردیده است، در صورتی که مغایرتی در اطلاعات چک نباشد، وضعیت چک در سامانه پیچک به روز رسانی می گردد. در غیر این صورت، تغییری ایجاد نشده و لیست مغایرت‌های اطلاعات چک به کاربر شعبه ارسال می گردد.

سرویس‌های قابل استفاده در شعب - سرویس ابطال برگ چک توسط شعبه

✓ چنانچه چک در دست صادر کننده آن باشد و صادر کننده نخواهد آن را به گردش بیندازد، به بانک مراجعه کرده و برگ چک را جهت ابطال به بانک عهده ارائه می‌دهد. بانک با استفاده از این سرویس، ابطال چک را در سامانه پیچک ثبت می‌کند.

سامانه سرویس ابطال برگ چک

شماره چک:

شماره برگه:

اطلاعات مغزی ابطال کننده چک

شماره حساب:

نوع کد مغزی: مغزی مغزی:

اطلاعات نامبرده افسار کننده تراکنش ابطال چک

نوع مغزی: مغزی:

شماره حساب:

شماره برگه:

ابطال چک [مغزی جدید]

شماره چک

اطلاعات چک

نوع کد چک توسط شعبه

نوع کد مغزی مغزی

ابطال چک

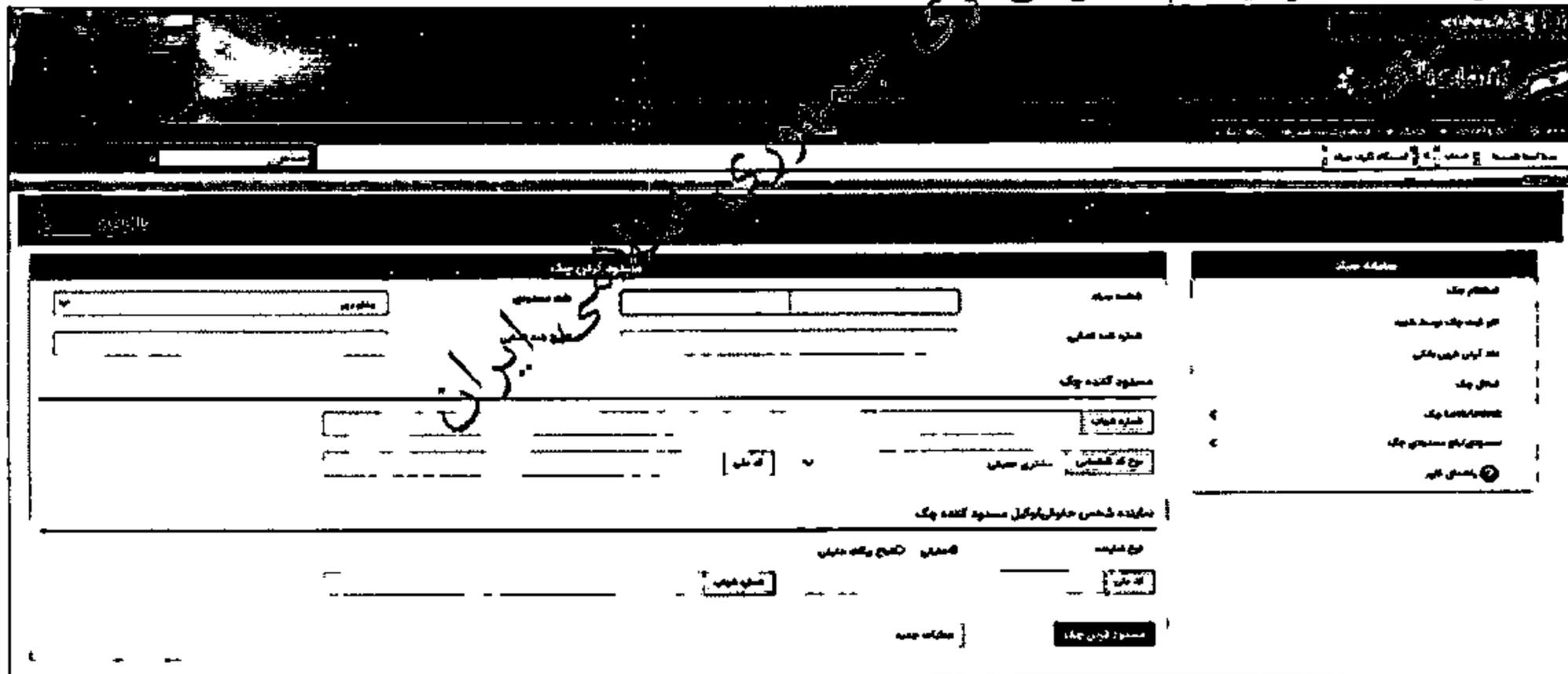
شماره حساب

شماره برگه مغزی مغزی

شماره حساب

سرویس‌های قابل استفاده در شعب - سرویس مسدودی چک توسط شعبه

- ✓ هر یک از ذینفعان چک در زنجیره مبادلات چک می‌تواند جهت مسدود کردن چک (ماده ۱۴) اقدام نماید و درخواست خود را به بانک عهده ارائه دهد.
- ✓ در صورتی که شماره نامه قضائی برای سامانه ارسال شود (فراخوانی مجدد سرویس) وضعیت چک به وضعیت مسدودی دائم تبدیل می‌شود.

The screenshot displays the 'سرویس مسدود کردن چک' (Check Suspension Service) interface on the Bank of Markazi website. The page is in Persian and features a search bar at the top, a sidebar with navigation links, and a main content area with several input fields and buttons. A large watermark 'بهران' is overlaid on the page.

سرویس مسدود کردن چک

این سرویس جهت مسدود کردن چک صادر شده توسط شعبه صادرکننده چک می‌باشد.

مراحل انجام کار:

- انتخاب شعبه صادرکننده چک
- انتخاب شماره چک
- انتخاب تاریخ صدور چک
- انتخاب مبلغ چک
- انتخاب نوع چک
- انتخاب نوع سند
- انتخاب نوع سند
- انتخاب نوع سند

ملاحظات:

- این سرویس فقط برای چک‌های صادر شده توسط شعبه صادرکننده چک قابل استفاده است.
- در صورت مسدود شدن چک، بانک عهده موظف است تا زمان رفع مسدودیت، چک را در حساب صادرکننده چک مسدود نگه دارد.
- در صورت مسدود شدن چک، بانک عهده موظف است تا زمان رفع مسدودیت، چک را در حساب صادرکننده چک مسدود نگه دارد.

توضیحات:

این سرویس فقط برای چک‌های صادر شده توسط شعبه صادرکننده چک قابل استفاده است.

در صورت مسدود شدن چک، بانک عهده موظف است تا زمان رفع مسدودیت، چک را در حساب صادرکننده چک مسدود نگه دارد.

در صورت مسدود شدن چک، بانک عهده موظف است تا زمان رفع مسدودیت، چک را در حساب صادرکننده چک مسدود نگه دارد.

سرویس‌های قابل استفاده در شعب - سرویس رفع مسدودی چک توسط شعبه

✓ مسدود کننده چک با مراجعه به بانک می تواند درخواست رفع مسدودی نماید. هم چنین چنان چه بانک بخواهد بعد از سپری شدن هفت روز از مسدودی چک و عدم ارائه مستندات قضائی توسط مسدود کننده، وضعیت چک را رفع مسدودی نماید از این سرویس استفاده می کند.

The screenshot shows a web form for lifting check suspension. It includes a header with the bank's logo and name, a navigation menu, and a main content area with several input fields and buttons. Handwritten annotations in Persian are present, including a large 'م' and 'م' at the top, and 'م' and 'م' near the 'Date of suspension' field.

موضوع	شرح
1	توسط چک
2	از سوی بانک
3	در صورت عدم ارائه مستندات قضائی
4	توسط بانک
5	توسط بانک
6	توسط بانک
7	توسط بانک
8	توسط بانک
9	توسط بانک
10	توسط بانک

تاریخ رفع مسدودی چک:

شماره چک:

تاریخ مسدود شدن چک:

شماره حساب:

نام صاحب حساب:

نام بانک:

شماره شعبه:

شماره پیگیری:

نام شعبه:

نام کاربری:

رمز عبور:

تایید:

پرسش و پاسخ

سمینار آشنایی با قانون اصلاح قانون صدور چک

اداره اطلاعات بانکی

بهمن ماه ۱۳۹۹

عناوین سمینار

- ❖ سامانه چک‌های برگشتی
- ❖ سامانه جدید چک‌های برگشتی
- ❖ نحوه ثبت کدرهگیری در گواهی نامه عدم پرداخت
- ❖ مقررات اعمال محدودیت برای امضاءکنندگان چک‌های برگشتی
- ❖ نحوه اجرای مقررات ماده ۱۴ قانون صدور چک
- ❖ نحوه رفع سوءاثر مرور زمان چک‌های برگشتی
- ❖ نحوه حذف و احیاء چک‌های برگشتی
- ❖ نحوه اعمال مقررات تبصره ۱ ماده ۵ مکرر قانون صدور چک
- ❖ ابهامات مختلف در خصوص نحوه اجرای سایر مواد قانون صدور چک

اهداف کلی ایجاد سامانه چک های برگشتی:

(۱) شناسایی و ساماندهی وضعیت اعتباری مشتریان بانکها

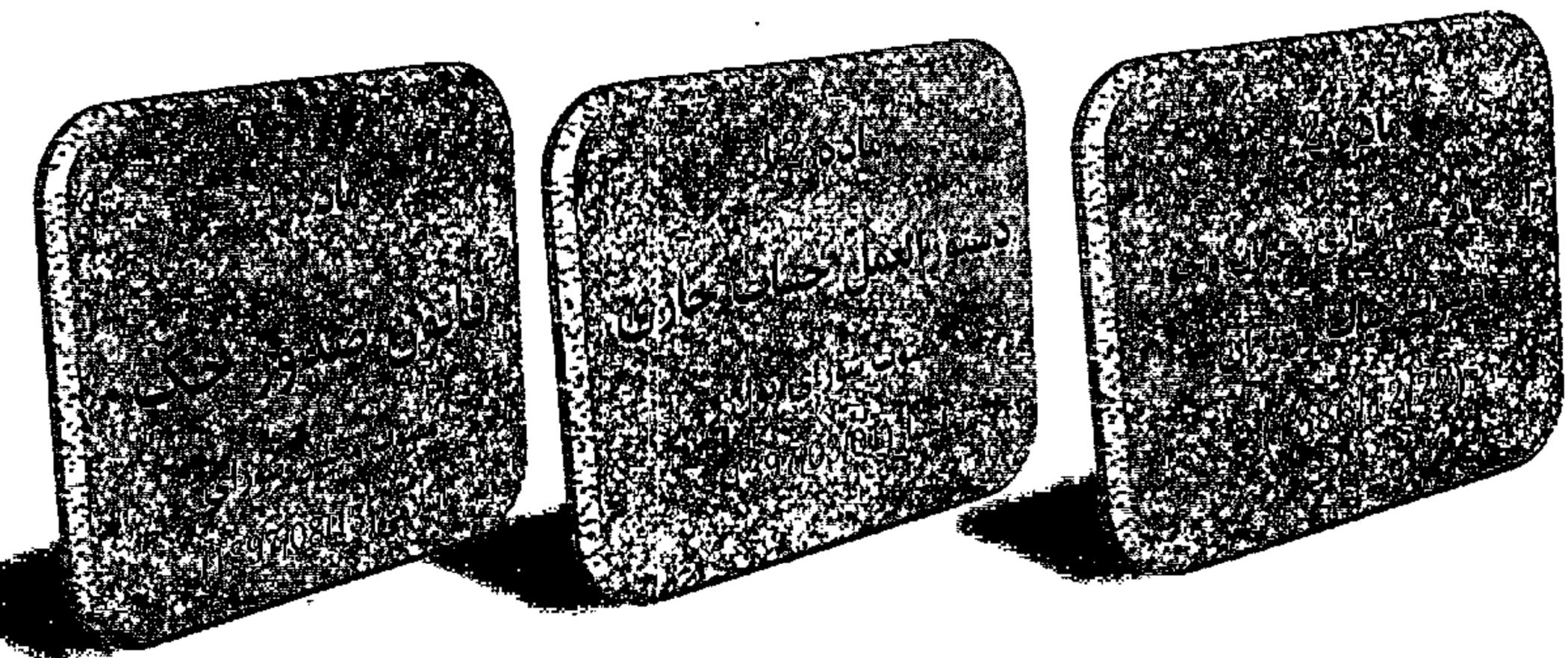
(۲) زمینه سازی برای انجام اعتبارسنجی دقیقتر مشتریان

(۳) آرایه خدمات به سایر سامانه های بانک مرکزی در حوزه اعتبار سنجی از جمله سامانه های صیاد و سپام و سمات و همچنین شرکت های اعتبار سنجی

(۴) افزایش کیفیت اطلاعات موجود در بانک های اطلاعاتی

قوانین و مقررات مرتبط با تشکیل سامانه چک‌های برگشتی

سامانه چک های برگشتی

تعداد و مبلغ
چک‌های برگشتی
به تفکیک

- نوع چک
- جنسیت
- ارزی و برابری
- امضا کننده و تاریخ چک

- تاریخ و مبلغ
- شماره و تاریخ
- به نام چه کسی برگشتی چک
- فرقی واقع می‌شود یا نه چک

نحوه ثبت کد رهگیری در گواهی نامه عدم پرداخت

❖ به دلیل الزامات موجود در ماده ۴ قانون صدور چک و بخشنامه شماره ۹۸/۴۶۸۵۱۱ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۸ مدیریت کل اعتبارات، بانکها میبایست نسبت به ثبت کد رهگیری به صورت سیستمی در گواهی نامه عدم پرداخت اقدام نمایند.

❖ بر این اساس طی بخشنامه شماره ۹۸/۲۵۲۸۰۹ مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۴، مستندات فنی سرویس ثبت آنی چک برگشتی و ارائه کد رهگیری به شبکه بانکی ارسال شده که بانکها میبایست حداکثر تا پایان بهمن ماه، تمهیدات لازم را در این زمینه فراهم نمایند.

مقررات اعمال محدودیت برای امضاء کنندگان چک‌های برگشتی

● مطابق تبصره ۲ ماده ۵ مکرر قانون صدور چک، در صورتی که چک به وکالت یا نمایندگی از طرف صاحب حساب اعم از شخص حقیقی یا حقوقی صادر شود، اقدامات موضوع این ماده (محرومیت‌ها) علاوه بر صاحب حساب، در مورد وکیل یا نماینده نیز اعمال می‌گردد؛ مگر اینکه در مرجع قضائی صالح اثبات نماید عدم پرداخت مستند به عمل صاحب حساب یا وکیل یا نماینده بعدی او است.

● بر این اساس مقررات قبلی این امر، موضوع تبصره ذیل بند ۳ ماده ۱۹ دستورالعمل حساب جاری مبنی بر لزوم ارسال اطلاعات مدیرعامل و اعضای هیات مدیره چک‌های برگشتی اشخاص حقوقی به سامانه چک‌های برگشتی ملغی می‌باشد.

نحوه اجرای مقررات ماده ۱۴ قانون صدور چک

- بر اساس ماده ۱۴ قانون صدور چک، صادر کننده چک یا ذینفع یا قائم مقام قانونی آن‌ها با تصریح به اینکه چک مفقود یا سرقت یا جعل شده و یا از طریق کلاهبرداری یا خیانت در امانت یا جرائم دیگری تحصیل گردیده می‌تواند کتباً دستور عدم پرداخت وجه چک را به بانک بدهد. بانک پس از احراز هویت دستور دهنده از پرداخت وجه آن خودداری خواهد کرد و در صورت ارائه چک بانک گواهی عدم پرداخت را با ذکر علت اعلام شده صادر تسلیم می‌نماید.
- دستور دهنده مکلف است پس از اعلام به بانک شکایت خود را به مراجع قضایی تسلیم و حداکثر ظرف مدت یک هفته گواهی تقدیم شکایت خود را به بانک تسلیم نماید در غیراین صورت پس از انقضای مدت مذکور بانک از محل موجودی به تقاضای دارنده چک وجه آن را پرداخت می‌کند.

نحوه اجرای مقررات ماده ۱۴ قانون صدور چک

اطلاعات چک های برگشتی موضوع ماده (۱۴) قانون صدور چک، بر اساس تکلیف قانون می بایست به سامانه چک های برگشتی بانک مرکزی ارسال شوند؛ لیکن پس از درج اطلاعات با کد اختصاص یافته برای علت برگشت چک های مشمول، چک های مذکور در پاسخ استعلام نمایش داده نخواهد شد. در همین رابطه تبصره ۴ ماده (۵) مکرر الحاقی به قانون نیز مقرر می دارد: "چنانچه صدور گواهی نامه عدم پرداخت، به دلیل دستور عدم پرداخت طبق ماده (۱۴) قانون صدور چک و تبصره های آن باشد، سوءاثر محسوب نخواهد شد" که این حکم، عطف ماضی شده و می بایست نسبت به موارد قبلی (گواهی نامه های عدم پرداخت ناشی از اعمال ماده (۱۴) که پیش از لازم الاجرا شدن قانون جدید صادر شده اند) نیز اعمال گردد.

نحوه رفع سوءاثر مرور زمان چک‌های برگشتی

مطابق بند "و" تبصره ۳ ماده ۵ مکرر قانون صدور چک، سپری شدن مدت سه سال از تاریخ صدور گواهینامه عدم پرداخت مشروط به عدم طرح دعوای حقوقی یا کیفری در خصوص چک توسط دارنده به عنوان یکی از روش‌های رفع سوءاثر از چک‌های برگشتی می‌باشد. بر این اساس حسب جلسات برگزار شده با نمایندگان مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه، سامانه استعلام طرح دعوای مطروحه چک در پایگاه خدمات الکترونیک قضایی به آدرس Adliran.ir ایجاد شده است.

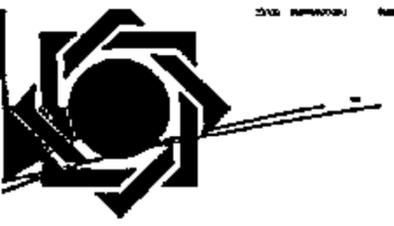
بانک‌ها می‌بایست با مراجعه به آدرس مذکور، نسبت به بررسی سوابق طرح دعوای مطروحه چک مشتریان اقدام نمایند.

نحوه حذف و احیاء چک‌های برگشتی

پیش از مردادماه ۱۳۹۸ عملیات حذف و احیاء چک‌های برگشتی حسب درخواست ارسالی بانک‌ها و به استناد مدارک مثبت‌ه توسط کارشناسان اداره اطلاعات بانکی انجام می‌پذیرفت. مطابق بخشنامه شماره ۹۸/۱۵۷۳۸۸ مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۹ مدیریت کل اعتبارات بانک مرکزی، عملیات حذف و احیاء چک‌های برگشتی در اختیار بانک‌ها قرار گرفته است.

بانک‌ها می‌بایست بر اساس شیوه‌نامه ارسالی عملیات مذکور را انجام می‌دهند.

نحوه اعمال مقررات تبصره ۱ ماده ۵ مکرر قانون صدور چک

تبصره ۱ ماده ۵ مکرر قانون صدور چک :

چنانچه اعمال محدودیت های مذکور در بندهای (الف)، (ج) و (د) در خصوص بنگاه های اقتصادی با توجه به شرایط، اوضاع و احوال اقتصادی موجب اخلال در امنیت اقتصادی استان مربوط شود، به تشخیص شورای تأمین استان موارد مذکور به مدت یکسال به حالت تعلیق درمی آید. آیین نامه اجرائی این تبصره با در نظر گرفتن معیارهای مانند میزان تولید و صادرات بنگاه و تعداد افراد شاغل در آن ظرف مدت سه ماه از لازم الاجراء شدن این قانون به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی به تصویب هیأت وزیران رسید.

آیین نامه اجرائی تبصره ۱ ماده ۵ مکرر قانون صدور چک

لیست شرکتهای دارای مصوبه شورای تامین استان

تاریخ	شرح
24 دی 1398	تأمین امنیت
18 فر 1398	تأمین امنیت
10 فر 1398	تأمین امنیت
23 فر 1398	تأمین امنیت
21 مهر 1398	تأمین امنیت
پوشان...	تأمین امنیت

سامانه جدید پک‌های برگشتی

فن آوری های سامانه جدید حک های برجسته

تجدید تاریخ اضافه شده به سامانه

تاریخ اضافه شده به سامانه

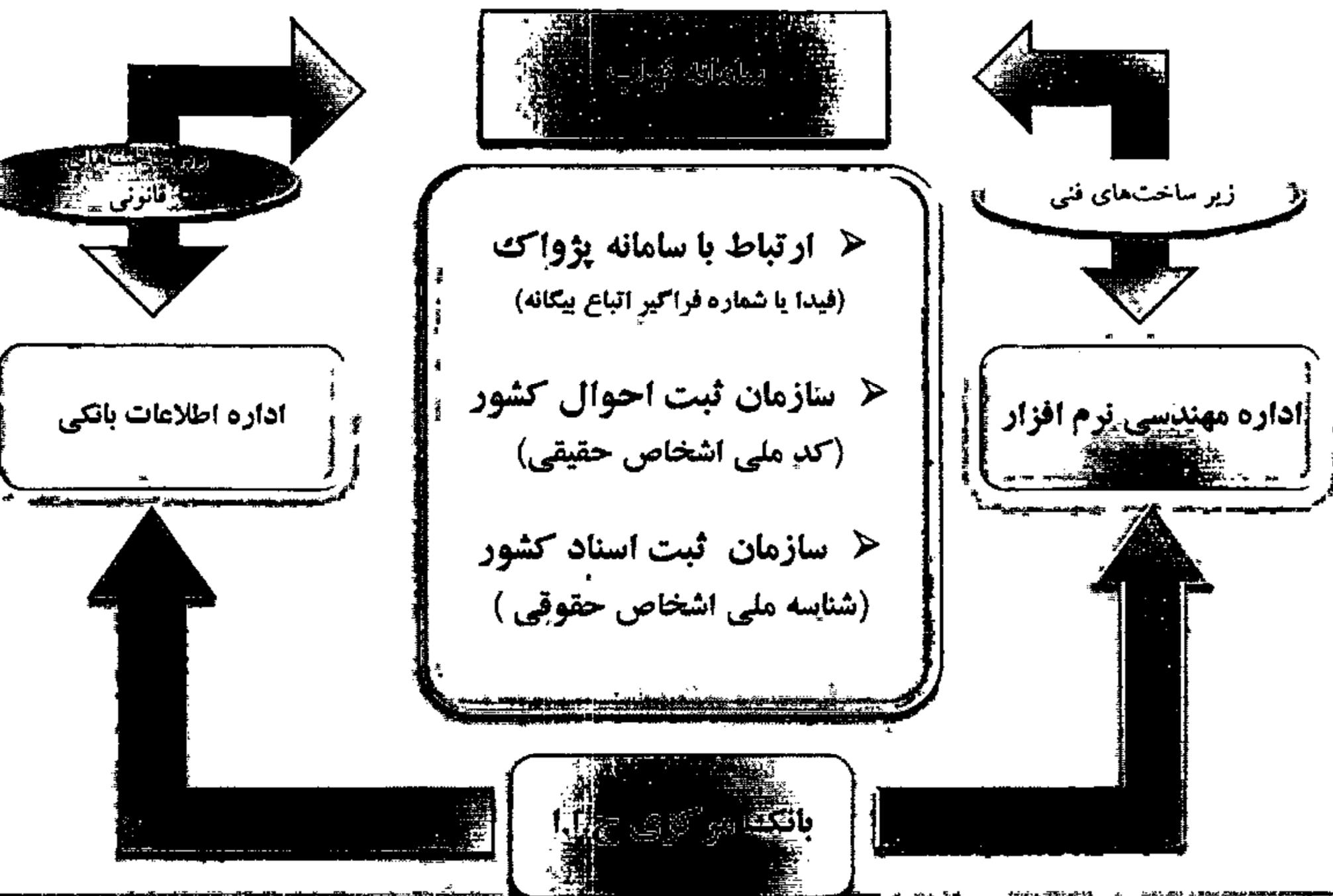
تاریخ اضافه شده به سامانه
تجدید شکایت موضوع
ماده ۱۴ قانون صدور چک

تاریخ اضافه شده به سامانه

تاریخ اضافه شده به سامانه

تاریخ اضافه شده به سامانه
مطابق با چکاوک

تاریخ اضافه شده به سامانه

روشهای رفع سوء اثر از چکهای برگشتی

♦ ارائه لاشه چک

♦ تامین موجودی و پاس شدن چک از حساب جاری

♦ ارائه رضایت نامه محضری ذی نفع چک

♦ واریز معادل مبلغ چک و مسدود نمودن آن به مدت یک سال

♦ مشمولین مرور زمان

♦ ارائه حکم قضایی

شیوه‌نامه حذف و احیاء چک‌های برگشتی

انجام عملیات حذف و احیاء چک‌های برگشتی توسط مسئول ثبت و تعبیر اطلاعات سامانه بانک با نام کاربری و رمز عبور اختصاص یافته برای ایشان پس از تأیید واحد امور بازرسی بانک، امکان پذیر است.

امور بازرسی می‌تواند نسبت به حذف یا احیاء چک‌های برگشتی در سامانه بانک با نام کاربری و رمز عبور اختصاص یافته برای ایشان پس از تأیید واحد امور بازرسی بانک اقدام نماید.

در صورت حذف یا احیاء چک‌های برگشتی در سامانه بانک، واحد امور بازرسی بانک در جریان قرار می‌گیرد.

چک‌های برگشتی حساب مشترک فارغ از امضاء یا عدم امضاء چک، می‌بایست در سوابق کلیه صاحبان حساب ثبت گردد.

شیوه‌نامه حذف و احياء چک‌های برگشتی

خروج امضاکنندگان چک (اشخاص حقیقی) از شرکت، تاثیری بر حذف چک از سوابق ایشان ندارد.

اعطای دسترسی مذکور به کارکنان غیر، ممنوع می‌باشد.

بنابراین پیشنهاد می‌گردد که به استناد اهمیت و حساسیت حذف و احياء چک‌های برگشتی صورت پذیرد و در صورت لزوم با هماهنگی و تایید مدیریت عامل شرکت اقدام به حذف و احياء چک‌های برگشتی گردد.

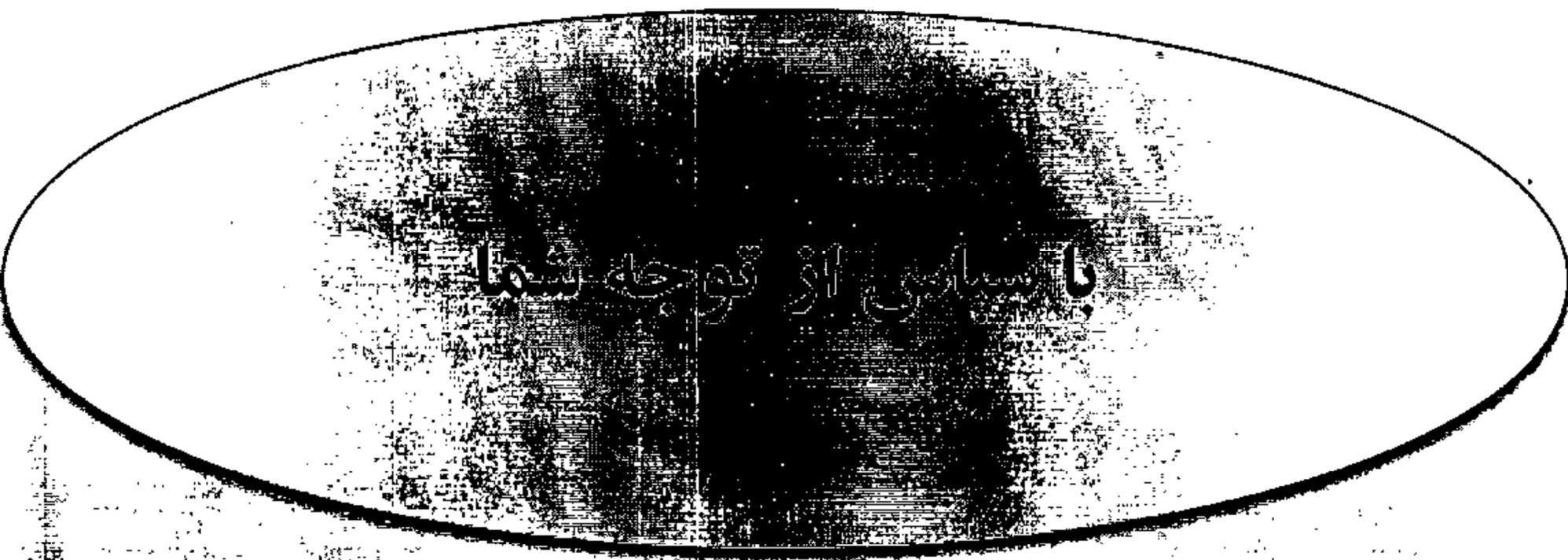
ابهامات مختلف در خصوص نحوه اجرای سایر مواد قانون صدور چک

The screenshot shows the website 'دکان بانک الکترونیک' (Dokan Bank Electronic). The search bar contains the word 'چک' (check). The search results are as follows:

عنوان	تاریخ	نوع سند
اسرار بانک صادرات چگونه از اسرار بانک تهران...	1397/05/10	سند
دستورالعمل های فرتر گرفته است...	1397/05/10	سند

Below the search results, there is a text block:

به اطلاع می رساند مستند «پاسخ سوالات و ابهامات بانکها در خصوص قانون صدور چک مصوب 1397»، به منظور پاسخگویی به سؤالات و ابهامات همکاران شبکه بانکی تهیه شده و در صفحه «فرم ها و دستورالعمل ها» قرار گرفته است.

با ساری اذیت و سختی

انسانی حقوق اور آزادی